זון אויפגאנג — 4.20
זון אונטערגאנג 8.41

די איינציקע אידישע צייטונג
אין מערב קאנאדע
עטאבלירט אין 1910
דערשיינט
יעדן טאג

אידישע וואכרט
THE ISRAELITE PRESS

וועטער:
קלאר און וואַרים

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910 PUBLISHED DAILY

מאנטאג, יו׳ תמוז, תרצ״א. — Vol. 21, No. 125. Winnipeg, Monday June 29, 1931. — Published Daily except Saturday and Sunday. דערשיינט יעדן טאג חוץ שבת און זונטאג

YORK LIBRARY
AUTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS
JUL 8 1931

גאנצע וועלט עקזעקוטיווע פון מזרחי רעזיגנירט, ווייל דייטשע מזרחים שטיצן דר. ווייצמאנס פאָליטיק

חיי - קאמישאנער באַפעלט צו באשעפטיקן אידישע ארבעטער

אלע דעפארטמענטס קרינען געהעריקע פאראַרדענונג

(ספעציעל פאר ד. א. וו. דורך "איטא")

ירושלים, יוני 29 (איטא).— באלד נאכדעם ווי א אידישע ארבעטער דעלעגאציע האט אים באזוכט, באקלאגנדיק זיך פאר אים אויף דעם וואס אידישע ארבעטער ווערן ניט באשעפטיקט ביי מוניציפאלע און רעגירונגס ארבעטן, האט דער הויפט־מישאנער נעכטן באפוילן אלע דעפארטמענטס פירער, אז זיי זאלן באשעפטיקן אידישע ארבעטער ביי די ארבעטן וואס זיי פירן דורך.

דער הויפט־קאמישאנער האט אבער דערקלערט פאר אידישער ארבעטער דעלעגאציע, אנגעפירט פון י. בן־צבי, סעקרעטאר פון דער הסתדרות, אז דערווייל איז נאך קיין לייזונג ניט געפונען געווארן צו דעם נאכצן אויף פראבלעם פון אידישער באשעפטיקונג ביי די געזעלשאפטלאכע ארבעטן.

מערי נוסין געקומען

נאך אן אפוועזנהייט פון צוויי יאר פון וויניפעג, האט מערי נוסין נעכטן אונטנ זיך צוריקגעפירט פון די פאראייניקטע שטאטן וואו זי האט שטודירט מוזיק. זי וועט דא פארבריינגען מיט אירע עלטערן די זומער מאנאטן, אין 818 סעפטעמבער מאנאט וועט זי צוריקפאר אין די שטאטן פארצוזעצן איר שטודיום.

פארטן שפיל ענדיקט זיך מיט מעסער־שטעך

וועלאנד, אנט., יוני 29.— באנא ראקא, 35, איז אין א קריטישן צושטאנד, אין דזשאנעף דעני איז אונטער ארעסט, ווי א רעזולטאט פון א געשלעג מיט מעסער שבת אונט.

די געשלעג, ווערט פארשטאנען, איז געווען א רעזולטאט פון א קרינערייי וואס איז אויסגעבראכן צווישן די צוויי בעת א פארטן־שפיל.

ראַמיניאָן רעגירונג וועט געבן פאר מערב קאנאדע הילף אויף א גרויסן מאסשטאב

מר. בענעט באגרייפט די ערנסטקייט פון דער לאגע נאך דער קאנפערענץ מיט פריירי פרעמיערן. — קיין אפמאך וועגן ווייץ באַרד ניט דערגרייכט, אבער פלעגער פאר ארגאנזירטן ווייץ ווייץ פארקויף ווערן געמאכט

אטאווא, יוני 29 (איטא). — די דריי פריירי פרעמיערן זיינען איצט אויפ׳ן וועג אהיים, נאך זייער קאנפערענץ מיט פרעמיער בענעט וועגן די דרינגנדיקע פראבלעם פון דער וועקס, מיט׳ן איינדרוק, אז דער פרעמיער מיניסטער האט באגריפן די ערנסטקייט פון דער לאגע און אז ער וועט מאר׳ן פארלאמענט פארברייטנען א גרויסן פלאן פון הילף פאר דער וועקס אויף א גראנדיעזן, נאך ביז איצט ניט באקאנטן מאסשטאב.

די דריי הויפט פראבלעמען אבער, וועגן וועלכע די פריירי פרעמיערן זיינען געקומען אין אטאווא, זיינען דערווייל געבליבן ניט געלייזט. די פראבלעמען זיינען: וועגן גרינדונג א רעגירונגס ווייץ־בארד, וועגן דעם אז די דאמיניאן זאל גוט מאכן די חובות פון די פראווינצן פאר זייערע גראנטעס לאנד זיינען שטארק צעשעדיקט געווארן און א גרויסע צאל פערד און בהמות זיינען אויסגעפאלן פון דער שרעקלאכער היץ פון 100 גראד וואס האט ארומגעכאפט די שטאטן פון בריטיש קולומביע. מיט דעם פארלאזן אויסזאגן פון׳ם וועטער נביא, אז עס וועט נאך זיין וואַרים.

נעכטן זיינען מיליאנען איינוואוינער איבער׳ן נאנצן לאנד געלאפן פון די שטעט צו די ביטשעס, אין די פארקס, אין דר׳ זיר מעד רעזאָרטן און די וועגן אויסער דיי שטעט זיינען געווען פארפלייצט מיט אוטאמאביל.

אויסער די דירעקטע קרבנות פון דער היץ, זיינען א צאל מענשן דערטרונקען געווארן באדנדיק זיך. עס איז אויך געפאלן א צאל קרבנות פון אוטאמאביל עקסידענטן.

די הויפט קרבנות פון דער היץ זיינען אין די שטאטן פון איליינאי, אייאוואה, און אין די דערבייאיקע שטאטן.

שיקאגא האט דורכגעמאכט דעם וואר־רימסטן יוני מאנאט אין פארלויף פון די לעצטע זעכציק יאר. פרייטאג, שבת און זונטאג זיינען אין שיקאגא געשטארבן 60 נפשות פון דער גליענדער היץ.

אויף די קאלט פעלדער זיינען א סך בהמות פון אין פערד אויסגעפאלן פון היץ און דארשט. די היץ בראכט מיט אזא פייער, אז די פארמערס ניינען ניט ארויס בייטאג אז ארבעטן אויף די פעלדער. די נאכצע נויטיקע ארבעט טוען איצט די פארמערס ביינאכט ביי דער לבנה שיין.

פון די ראָקי מאונטענס ביז׳ן אטלאנטישן ים האלט אן די היץ פון 90 ביז 100 גראד. אין די דרום שטאטן האט דער טערמאמעטער פאר א לענגער צייט עטלאכע טעג געשטאנן ביז 104 גראד.

רעגירונג מאכט א סוף צו אויסכרוכן אין סאלאניקא

נעמט אן שטרענגע מיטלען קעגן אנטיסעמיטן

(ספעציעל פאר ד. א. וו. דורך "איטא")

סאלאניקא, יוני 29 (איטא).— נאך פיר טעג פון אנטיסעמיטישע ראיאטן און אנ־טאציע, און א פינפטן טאג פון ספאראדי־שע אטאקעס אויף די אידן אין שטאט, איז איצט פולשטענדיקע אדרענונג איינגע־שטעלט געווארן אין שטאט און די מאכט האט אנגענומען די נעתעריקע מיטלען אונ־טערצודריקן די אנטיסעמיטישע אגיטאציע.

די אידישע קהלה האט דערווייל אנגע־נומען שריט צו פארפירן א לענגלן פרא־צעס קעגן די פארארטטאלאכע פאר די אויסברוכן, וואס האבן פארארזאכט באַ־דייטנדיקן שאדן צו די אידן אין שטאט.

דער אפיציעלער ארגאן פון פרעמיער וועניזעלאס, אין אטענס, איז ארויס מיט א ביטערער אטאקע אויף דער אנטי־אידי־שער באוועגונג אין סאלאניקא, און די סאַ־לאניקער פרעסע, וועלכע האט ביז איצט אדער געשטיצט אדער אינגארירט די אנ־טיסעמיטישע באוועגונג, האט גלייך נעענ־דערט איר טאן און האט אנגעהויבן אפע־לירן פאר פרידן און אדרענונג.

14 פאליציסטן און א צאל דעמאָנ־סטראנטן פארוואונדעט אין ראיאט

טעטאכע צענדליק מענשן, פערצן פון זיי פאליציסטן, זיינען דאָ פארוואונדעט געווארן אין ארבעטסלאזע ראיאטן פריי־טאג ביינאכט, ארום דער סי. פי. אר־סטאנציע. די פאליציסטן האבן אכטונג־געקראגן זייערע וואונדן פון שטיינער גע־ווארפן אין זיי, און די דעמאנסטראנטן — פון פאליציאיאשע טעטיגקייט. די וואונדן פון פיר פון די צעשלאגענע זיינען ערנ־סטע.

א צאל פון די דעמאנסטראנטן, וועלכע די פאליציי באצייכנט ווי קאמוניסטן, זיינען ארעסטירט געווארן.

פרעך אינ׳ם טאג איז א רואיקע מאסן פארזאמלונג אפגעהאלטן געווארן אויף מארקעט סקווער, און דערנאך האט דער עולם אוועקגעפארשירט צום ראיאל אלעף סאנדרא האטעל, ארום סי. פי. אר. סטאנ־ציע, וואו זיי האבן געוואלט שיקן א דע־לעגאציע צום ארבעטס מיניסטער, סט־נאטער ראבערטסאן, וועלכער איז געווען פארלעגיסטרירט אין האטעל.

א קאראדן פון פאליציסטן האט אבער זיי פאליציסטן, זיינען דאָ פארוואונדעט געווארן אין ארבעטסלאזע ראיאטן פריי־טאג ביינאכט, ארום דער סי. פי. אר־סטאנציע. די פאליציסטן האבן אכטונג־געקראגן זייערע וואונדן פון שטיינער גע־ווארפן אין זיי, און די דעמאנסטראנטן — פון פאליציאיאשע טעטיגקייט. די וואונדן פון פיר פון די צעשלאגענע זיינען ערנ־סטע.

א צאל פון די דעמאנסטראנטן, וועלכע די פאליציי באצייכנט ווי קאמוניסטן, זיינען ארעסטירט געווארן.

פרעך אינ׳ם טאג איז א רואיקע מאסן פארזאמלונג אפגעהאלטן געווארן אויף מארקעט סקווער, און דערנאך האט דער עולם אוועקגעפארשירט צום ראיאל אלעף סאנדרא האטעל, ארום סי. פי. אר. סטאנ־ציע, וואו זיי האבן געוואלט שיקן א דע־לעגאציע צום ארבעטס מיניסטער, סט־נאטער ראבערטסאן, וועלכער איז געווען פארלעגיסטרירט אין האטעל.

א קאראדן פון פאליציסטן האט אבער

ברענדאנער עקסיבישן עפנט זיך היינט

היינט 2 אזייגער נ.מ., וועט לייט. נא־ווערנאר, דוש. ד. מעקגרענאר, אפיציעל דערעפענען די פראווינציעלע עקסיבישאן פון מאניטאבא. וואס קומט פאר אין ברענ־דאן. אויף דער עקסיבישאן געפינען זיך דיי פארשיידענע מינים עופות (פאולטרי). די עקסיבישאן וועט אנהאלטן א וואך צייט.

אין פארלויף פון דער וואך וועלן דורכ־נעפירט ווערן פארשיידענע פארווייזונגען און פארשטעלונגען אין דער דזשאנס דזשאנס מידווייט קאמפאני. עס וועלן אויך פארקומען פעדר־רייסעס. א גרויסער עולם ווערט דערוואר־טעט ביי דער דאזיקער יער־לאכע אויסשטעלונג.

פראָפ. סאמועלאָוויטש וועט אנ־פירן מיטדער ארקטיק עקספע־דיציע פון „צעפעלין"

מאסקווע, יוני 29 (איטא). — דער באַ־רימטער רוסיש־אידישער פראפעסאר דר. דאלף סאמועלאָוויטש וועט אנפירן מיט דער וויסנשאפטלאכער עקספעדיציע ביי דעם ארקטיק. אין וועלכער עס וועט זיך באטייליקן דר. עקענער מיט זיין „צעפע־לין", לויט ווי עס באריכטעט די היגע צייט־טונג „איזוועסטיא".

נאכדעם ווי ווילקינס אונטער וואסער שיף איז פארקריפלט געווארן, האט דער „צעפעלין" אויפגעגעבן דעם ערשטן פלאן צו פליגן צום נארט פאל און זיך דארט צו באגעגענען מיט דער אונטער־וואסער שיף. עקענערס עקספעדיציע וועט איצט זיין א ריין וויסנשאפטלאכע און וועט אנגעפירט ווערן פון סאוועטישע געלערנטע.

„אין מיטן ים"

א בריוו פון מיט׳ן ים פון

רבי א. זילבערשטיין

פון זיין וועג קיין באזעל צום ציוניס־טישן קאנגרעס, וועלכן מיר האבן נאר־וואס באקומען דורך לופט־פאסט, וועט דערשיינען.

מיטוואך, יולי 1

אין "דאס אידישע וואַרט"

ציען זיך צוריק ביי קאנווענשאן אין באזעל כדי אויסצומיידן שפאלטונג ערב דעם קאנגרעס

אלגעמיינע ציוניסטן קומען צום קאנגרעס צע־שפליטערט, אז איינהייטלאכן פראגראם

(ספעציעלע טעלעגראמע צו "דאס אידישע וואַרט" פון "איטא")

באזעל, יוני 29 (איטא). — די גאנצע עקזעקוטיווע פון׳ם מזרחישן וועלט פאר־באנד, וואס האלט דא אפ איר יערלאכע קאנווענשאן, האט נעכטן רעזיגנירט.

די עקזעקוטיווע איז באשטאנען פון רבי מאיר בערלין, פרעזידענט, און פון רבי י. ל. פישמאן און רבי אהרן בלאטניק.

די רעזיגנאציע איז פארארזאכט צעווא־רן פון דער דראהאונג פון דער דייטשער דעלעגאציע, וועלכע שטיצט דיי פאליטיק פון דר. ווייצמאן, אפצושפאלטן זיך פון דער אראנזיאטציע, אויב די קאנווענשאן וועט גוטהייסן די האנדלונג פון רבי מאיר בערלין, וועלכער האט זיך עצמן פערבינדן צוריקגעצוגען פון דער ציוניסטישער וועלט עקזעקוטיווע אויס פראטעסט קעגן וויי־צ מנס פאליטיק. די דייטשע מזרחים האבן נע׳עכטענה׳ט, אז רבי בערלין האט קיין רעכט ניט געהאט צו רעזיגנירן פון דער עקזע־קוטיווע.

דרי אויסצוטיילן א שפאלטונג אין דער אָרגאניזאציע ערב דעם קאנגרעס, האט רבי בערלין, צוזאמען מיט די אנדערע מיט־גלידער פון דער עקזעקוטיווע, רעזיגנירט. כאטש ניינציק פראצענט פון די מיטגלי־דער פון דער קאנווענשאן טיילן ניט די מיינונג פון די דייטשע דעלעגאטן.

באזעל, יוני 29 (איטא). — ווען די אל־געמיינע ציוניסטישע דעלעגאטן וואס זיי־ן אנגענומען צום קאנגרעס האבן נעכ־טען אנגעהויבן אפהאלטן זייערע קאקוס מיטינגען, איז עס געווארן קלאר, אז זייער דעלעגאציע ביים קאנגרעס, וואס הויט באַ־שטיין פון ארום 80 מיטגלידער, איז שארף צעשיידעט איבער דעם וויכטיקסטן פראב־לעם פון׳ם קאנגרעס, נעמלאך, אין דער פראגע פון פירערשאפט פון דר. ווייצמאן.

די מייסטע פון די 80 דעלעגאטן, איינ־שליסנדיק די 20 אמעריקאנער, זוכן א קאָ־אליציע פון אלע פארטייען, איינשליסנדיק אפילו די רעוויזיאניסטן, אבער אויסשלי־סנדיק דר. ווייצמאן און זיינע אנהייננער. פון דער אנדער זייט אבער זוכן דר. ערער, פרעזידענט פון דער אנגלישער ציוניסטי־שער פעדעראציע, צו מאכליזירן די אל־געמיינע ציוניסטן אריום דער בריטישער אימפעריאלער דעלעגאציע פאר א בלאק באנד, וואס האלט דא אפ איר יערלאכע קאנווענשאן.

די עקזעקוטיווע איז באשטאנען פון רבי מאיר בערלין, פרעזידענט, און פון רבי י. ל. פישמאן און רבי אהרן בלאטניק.

די רעזיגנאציע איז פארארזאכט צעווא־רן פון דער דראהאונג פון דער דייטשער דעלעגאציע, וועלכע שטיצט דיי פאליטיק פון דר. ווייצמאן, אפצושפאלטן זיך פון דער אראנזיאטציע, אויב די קאנווענשאן וועט גוטהייסן די האנדלונג פון רבי מאיר בערלין, וועלכער האט זיך עצמן פערבינד צוריקגעצוגען פון דער ציוניסטישער וועלט עקזעקוטיווע אויס פראטעסט קעגן וויי־צ מנס פאליטיק. די דייטשע מזרחים האבן נע׳עכטענה׳ט, אז רבי בערלין האט קיין רעכט ניט געהאט צו רעזיגנירן פון דער עקזע־קוטיווע.

דרי אויסצוטיילן א שפאלטונג אין דער אָרגאניזאציע ערב דעם קאנגרעס, האט רבי בערלין, צוזאמען מיט די אנדערע מיט־גלידער פון דער עקזעקוטיווע, רעזיגנירט. כאטש ניינציק פראצענט פון די מיטגלי־דער פון דער קאנווענשאן טיילן ניט די מיינונג פון די דייטשע דעלעגאטן.

באזעל, יוני 29 (איטא). — ווען די אל־געמיינע ציוניסטישע דעלעגאטן וואס זיי־ן אנגענומען צום קאנגרעס האבן נעכ־טען אנגעהויבן אפהאלטן זייערע קאקוס מיטינגען, איז עס געווארן קלאר, אז זייער דעלעגאציע ביים קאנגרעס, וואס הויט באַ־שטיין פון ארום 80 מיטגלידער, איז שארף צעשיידעט איבער דעם וויכטיקסטן פראב־לעם פון׳ם קאנגרעס, נעמלאך, אין דער פראגע פון פירערשאפט פון דר. ווייצמאן.

די מייסטע פון די 80 דעלעגאטן, איינ־שליסנדיק די 20 אמעריקאנער, זוכן א קאָ־אליציע פון אלע פארטייען, איינשליסנדיק אפילו די רעוויזיאניסטן, אבער אויסשלי־סנדיק דר. ווייצמאן און זיינע אנהייננער. פון דער אנדער זייט אבער זוכן דר. ערער, פרעזידענט פון דער אנגלישער ציוניסטי־שער פעדעראציע, צו מאכליזירן די אל־

לאגע פון גערעטעניש אין מאניטאבא און מאסקאטשעוואן ערגער געווארן, באריכטזיט „פרי פרעס"

באזונדערס שלעכט איז די לאגע אין א טייל פון מאסקאטשע־וואן. — בלויז צפון אלבערטא ציינט פארבעסערונגען

דער דריטער 1931 גערעטעניש באריכט פון „מאניטאבא פרי פרעס", פארעפנט־לאכט דעם שבת, איז ניט קיין דערמו־טיקנדיקער. ער צייגט, אז זיין דעם לעצ־טען באריכט האט זיך די לאגע אין׳ם פריירים פארערגערט, און בלויז צפון אל־בערטא איינס געוויסע פארבעסערונגען.

מאנטאבא און מאסקאטשעוואן צייגן א באדייטנדיקע פארערגערונג פון די גע־רעטעניש באדינגונגען פאר די לעצטע 3 וואכן. אין טיילן פון מאסקאטשעוואן איז די לאגע באזונדערס שלעכט, און זיי זיינען באריכטן אז׳ם אין׳ם לאנד, כאטש זי איז אויך שלעכט, אבער ניט אזוי קריטיש.

די לאגע איז אביסל פרייליכער אין אלבערטא, וואו דער פארלוסט איז ניט אזוי גרויס.

אין די מייסטע געגנטן ניטן זיך שוין אן׳ן קעפלאדפון די וויץ, — דארע קעפ־לאך אויף זייער נידעריקע שטאמען, וואס ווערן פריציטיק רייף פון׳דער טריקענ־יש.

אין די צפון׳דיקע געגנטן, וואו ס׳איז ארויסגעפאלן מער רעגן און ליי אויסזיכ־טען וואלטן געקאנט זיין בעסערע, האבן די פעלדער אבער שווער געליטן פון אמאר־קעם פון „פאסטוואר־מס" (שניידווערמס).

דער פארלוסט פון די תבואות אין צוויי דריטל פון מאסקאטשעוואן מאכט א שווע־רען אויינדרוק. דער דאזיקער פארלייסט פון קאנאדעס וויץ פראווינץ דערגרייכט פון פופציק ביז הונדערט פראצענט. אין מאַ־ניטאבא איז די לאגע, כאטש זי איז אויך שלעכט, אבער ניט אזוי קריטיש.

די לאגע איז אביסל פרייליכער אין אלבערטא, וואו דער פארלוסט איז ניט אזוי גרויס.

אין די צפון׳דיקע געגנטן, וואו ס׳איז ארויסגעפאלן מער רעגן און ליי אויסזיכ־טען וואלטן געקאנט זיין בעסערע, האבן די פעלדער אבער שווער געליטן פון אמאר־קעם פון „פאסטוואר־מס" (שניידווערמס). דער פארלוסט פון די תבואות אין צוויי דריטל פון מאסקאטשעוואן מאכט א שווע־רען אויינדרוק. דער דאזיקער פארלייסט פון קאנאדעס וויץ פראווינץ דערגרייכט פון פופציק ביז הונדערט פראצענט. אין מאַ־ניטאבא איז די לאגע, כאטש זי איז אויך שלעכט, אבער ניט אזוי קריטיש.

די לאגע איז אביסל פרייליכער אין אלבערטא, וואו דער פארלוסט איז ניט אזוי גרויס.

אין די מייסטע געגנטן ניטן זיך שוין אן׳ן קעפלאדפון די וויץ, — דארע קעפ־לאך אויף זייער נידעריקע שטאמען, וואס ווערן פריציטיק רייף פון׳דער טריקענ־יש.

מאניטאָבער ליבעראלן דערוויילן דר. מארדאק מאקעי פאר זייער פירער

דר. מארדאק מאקעי, ליבעראלער מיט־גליד אין לעגיסלאטור איז איינשטימיק דערוויילט געווארן פירער פון דער מאַ־ניטאבער ליבעראלער פארטיי אויף דער פארטיי קאנווענשאן וואס האט דא גע־שלאסן אירע זיצונגען פרייטאג.

דער אויסוואל איז געווען אן איינשטי־מיקער און איז אויפגענומען געווארן מיט א גרויסער אוואציע פון אלע דעלעגאטן.

די קאנווענשאן האט אנגענומען א צאל וויכטיקע רעזאָלוציעס פאר דער וואל פאלאטפארם פון דער פארטיי, צווישן זיי די פאלגנדיקע:

פאר׳ן שנעלן דורכפיר פון ארבעטסלא־זיקייט פארזיכערונג, אויף א ביישטייער־ן דיקן באזיס.

פאר א פארקלענערונג פון רעגירונגס אויסגאבן און שטייערן אין דער פראָ־ווינץ.

דר. מארדאק מאקעי, דער נייער פי־רער פון דער פראָווינציעלער ליבעראלער פארטיי, איז געבארן געווארן אין נאווא סקאשא אין יאר 1884. און האט גראַ־דואירט אויף דאקטער מעדיצין אי׳ן מאַ־ניטאבער אוניווערסיטעט אין יאר 1916. אין דער וועסט איז ער געקומען מיט א הארוועסט עקסקורסיע אין 1905. און איז שוין דא פארבליבן. ער האט געדיענט אין דער ארמיי פון 1916 ביז 1919.

ער איז דערווילט געווארן אין דער פראָווינציעלער לעגיסלאטור פון ספרינג־פילד אין די אלגעמיינע וואלן אין יאר 1927.

אומדערטרעגלאכע היץ אין מאניטאָבא און אנ־דערע פריירי פראָווינצן

מינעדאָזא כאפט איבער די מאָס מיט 102 גראד. — וויניפעג האט 96, מיט שטיקנדיקע געכט

150 מענשן שטארבן פון היץ כוואליע אין די פאראייניקטע שטאטן

וואו טוט מען זיך אהין פון דער היץ, — דאס איז געווען דאס הויפט פראבלעם וואס איז געשטאנען פאר דער באפעלקע־רונג פון וויניפעג און מאניטאבא פאר די לעצטע טעג.

אין קיין לייזונג איז ניט געווען. ס׳איז ניט געווען וואו צו באהאלטן זיך פון איר. די היץ האט אייך פארבאלאנט אויסטעם, — אויף די וועגן, אין די פארק. און אפילו אין די ביטשעס, ביים ים בראנ־דן האבן מענשן געפאכטן מיט דער נשמה פון דער שטיקנדיקער היץ.

די אוונטן האבן ניט געבראכט קיין פארלייכטערונג,— אדרבא, עס האט אויס־גזעהן, ווי די לופט וואלט געווען באזונ־דערס שטיקענד אין די הייזער דורך דער נאכט, און מענשן האבן זיך נאכצע נעכט געבראכן אין שווימס, ניט צומאכנדיק מיט קיין אויג.

אין וויניפעג האט די טעמפעראטור אנ־געהאלטן ביז 96 אין שאטן. מינעדאָזא, מאַ., איז געקראכן אויף די נאכט וועלכ־ביז 102, און אפילו דאס וויטיע צפונ׳דיקע שטעטל פלין־פלאן האט דערגרייכט 91. שטעטל אייסבערג האט זיך בלויז טשווינטשיל מיט 61 גראד, און מען האט דארטן גע־דארפט הייצן די אויוונס.

די לאנג איז ניט געווען פיל בעסער אין אמסקאטשעוואן, אבער אין אלבערטא איז עס געווען א סך קילער.

דער וועטערמאן איז שוין מיד פון די היצן, און ער זאגט פארא׳ויס א פארלייכ־טערונג פון דער שטיקנדיקער היץ.

איבער 150 נפשות זיינען אומגעקומען פון היץ אין די פאראייניקטע שטאטן אין פארלויף פון די לעצטע זעקס טעג. די תבואות אויף די פעלדער איבער׳ן נאנצן לאנד זיינען שטארק צעשעדיקט געווארן און א גרויסע צאל פערד און בהמות זיינען אויסגעפאלן פון דער שרעקלאכער היץ פון 100 גראד וואס האט ארומגעכאפט די שטאטן פון בריטיש קולומביע. מיט דעם פארלאזן אויסזאגן פון׳ם וועטער נביא, אז עס וועט נאך זיין וואַרים.

נעכטן זיינען מיליאנען איינוואוינער איבער׳ן נאנצן לאנד געלאפן פון די שטעט צו די ביטשעס, אין די פארקס, אין דר׳ זיר מעד רעזאָרטן און די וועגן אויסער די שטעט זיינען געווען פארפלייצט מיט אוט־טאמאביל.

אויסער די דירעקטע קרבנות פון דער היץ, זיינען א צאל מענשן דערטרונקען געווארן באדנדיק זיך. עס איז אויך גע־פאלן א צאל קרבנות פון אוטאמאביל עק־סידענטן.

די הויפט קרבנות פון דער היץ זיינען אין די שטאטן פון איליינאי, אייאוואה, און אין די דערבייאיקע שטאטן.

שיקאגא האט דורכגעמאכט דעם וואר־רימסטן יוני מאנאט אין פארלויף פון די לעצטע זעכציק יאר. פרייטאג, שבת און זונטאג זיינען אין שיקאגא געשטארבן 60 נפשות פון דער גליענדער היץ.

אויף די קאלט פעלדער זיינען א סך בה־מות פון אין פערד אויסגעפאלן פון היץ און דארשט. די היץ בראכט מיט אזא פייער, אז די פארמערס ניינען ניט ארויס בייטאג אז ארבעטן אויף די פעלדער. די נאכצע נויטיקע ארבעט טוען איצט די פארמערס ביינאכט ביי דער לבנה שיין.

פון די ראָקי מאונטענס ביז׳ן אטלאנ־טישן ים האלט אן די היץ פון 90 ביז 100 גראד. אין די דרום שטאטן האט דער טער־מאמעטער פאר א לענגער צייט עטלאכע טעג געשטאנן ביז 104 גראד.

אידן אין נויט אויף גרעניץ פון סיריע און פאלעסטינע

ירושלים, יוני 29 (איטא). — 28 אידן נעפינען זיך איצט אין נויט אויף דער גרע־ניץ פון פאלעסטינע אין סיריע, ווייל קיינער פון די דאזיקע לענדער לאזט זיי ניט אריין. די 38 אידן זיינען געקומען פון מאסול, קיין פאלעסטינע. אבער אין ראש פינה זיינען זיי ארעסטירט געווארן ווייל זיי האבן ניט געהאט די נויטיקע וויזעס. די פאלעסטי־נער רעגירונג האט זיי דעפארטירט קיין סיריע, אבער די סיריש מאכט האט זיי ניט געוואלט אריינלאזן און זיי זיינען דאַ־ריבער געבליבן שטעקן אויף דער גרעניץ.

זעקס דערטרונקען געוואָרן נעכטן אין מאניטאָבא באָדנדיק זיך

זעקס נפשות האבן נעכטן באצאלט מיט זייערע לעבנס באדנדיק זיך אין פארשיי־דענע פונקטן אין מאניטאבא, ווען מוזיק־טער מענשן זיינען אזוי גוי פון א שריפה געלאפן פון ווייניפעג און אנדערע שטעט און שטעטלאך אין מאניטאבא אפצוקיל־ן זיך ביי די וואסער.

אלפרעד אנדערסאן, 64 יאר אלט, פון 351 האדספארד עווע., וועסט קילדאנען, האט זיך דערטרונקען באדנדיק זיך אין ווי־ניפעג ביטש.

ששאלרס ליג, 15 יאר, וועלכער האט גע־וואוינט צוזאמען מיט זייגע עלטערן אין ראָזענער דיסטריקט, האט זיך דערטרונקען ווען ער איז פון א שיפל אריינגעשפרונגען אין אסיניבאין מיט׳ן ארום קעמנעי, מאַ.

ראבערט מירא, 23 יאר אלט, וועמעס עלטערן וואוינען אין ברענדאן הילס, האט זיך דערטרונקען אין אסיניבאין מיט׳ן, ווען ער האט זיך געבאדן ביים בראָג ארום דער אכצנטער סטרים, ברענדאן.

ריטשארד קעש, 19 יאר אלט, פון האס־קעט, מאַ., האט זיך דערטרונקען אין ריווער ארום דריי מיל צפון פון עמערסאן.

צוויי אינגלאך פון לענאר, מאַ., ברענ־דאן און יאנג, ביידע אינ׳ם עלטער פון 12 יאר, זיינען דערטרונקען געווארן פארנדיק אין א שיפל ווען זייער שיפל האט זיך אי־ן ברענדאן געקעפערט.

זיבן אומגעקומען אין אנטעריאָ

טאראנטא, אנט., יוני 29. — אין פאר־שיידענע פונקטן אין אנטעריאָ זיינען נעכטן אומגעקומען זיבן נפשות. צוויי זיי־נען דערטרונקען געווארן, דריי זיינען דער־הרג׳עט געווארן אין אוטאמאביל עקס־ידענטן; א פריי איז דער׳הרג׳עט געווארן ארונטערפאלנדיק פון א וואגן ווען א פערד האט זיך צעטראָגן און א מאן איז דער־הרג׳עט געווארן פון א צוג.

די אומגעקומענע זיינען: פרענק א. בערמאן, אכט יאר אלט; עדוואַרד ליין, 52 יאר; בלעיר בראָון, 23 יאר; איזאבעלא גרעי, 70, פון האמילטאן; בענדזשאמי־ן טערי, 55; העלען הענדערסאן, 33; מערי קאמבער און ראון בראון זיינען געשטארבן פון וואגנדן וואס זיי האבן געקראָגן אין אוטאמאביל עקסידענטן.

דערטרונקען אין א סוף פון א לאנגן מאנאט

נעמען אן אויפגעגעבן דעם ערשטן פלאן צו פליגן צום נארט פאל אין זיך דארט צו באגעגענען מיט דער אונטער־וואסער שיף

אלפרעד אנדערסאן, 64 יאר אלט, פון 351 האדספארד עווע., וועסט קילדאנען, האט זיך דערטרונקען באדנדיק זיך אין ווי־ניפעג ביטש

ראבערט מירא, 23 יאר אלט, פון 351 האדספארד עווע., וועסט קילדאנען, האט זיך דערטרונקען אין אסיניבאין מיט׳ן ארום קעמנעי, מאַ.

ריטשארד קעש, 19 יאר אלט, פון האס־קעט, מאַ., האט זיך דערטרונקען אין ריווער ארום דריי מיל צפון פון עמערסאן.

בענדזשאמין טערי, 55; העלען הענדערסאן, 33; מערי קאמבער און ראון בראון זיינען געשטארבן פון וואגנדן וואס זיי האבן געקראָגן אין אוטאמאביל עקסידענטן.

אנב - אורחא

פון מארק

אויפן אידישן פראָנט

שווער צו זיין א גוי און אויסזעען ווי א איד. — מען אין ערגעץ ניט זיכער פון אידישן בלוט. — קוים, לופטסק און א. וו. — נעהמען אויף דיישקייט אין ניט קיין בכבוד׳יקע אידישקייט.

עס איז ניט שווער צו זיין א איד אויף דער׳ וועלט, נאר איבער די אידן, איז אפט אויך שווער צו זיין א גוי אויף דער וועלט.

איבער די אידן פאן אפטמאל א גוי אויף ניט לעבן אין גויאישער רחבות און זיבערקייט, אויב נאר זיין ניזן איז אביסל לייגנער ווי א לייטישער גויאישער נאז דארף זיין, אדער אויב זיין חויט איז אביסל צונעברענט פון זון, אדער אויב זיינע אויגן דריקן אויס אביסל אומעט אדער צער.

אט נעדיינק איך לייענענדיק אין די צייטונגען וועגן א חשובן׳ן פוילישן פראַ־פעסאר, וועמעס פנים איז אויף אוויפיל ניט געווען פראסט גויאיש, אז פוילישע כוליגאנעס האבן אים אנגענומען פאר א אידן און האבן אים קוים א לעבעדיקן ארויסגעלאזן פון די הענט. זיכער האט ער געשריען „אני שלמה", איך בין א פאליאק! אבער זיינע פוילישע ברידער האבן דאס אנגענומען פאר אידישער הוצפה און האבן אים נאך שטארקער גע׳מ׳מית.

און מיינט איר אז די דייטשע אנטי־סעמיטן האבן ניט גע׳מ׳מית׳ט איינמאל אין בערליגער נאסן א גרופע שפאניער, אנגענומענדיק זיי פאר אידן? — נאך א מ׳ן מ׳מית׳ן, אזש א רויך איז גענאנגען! און זאלן טאקע שפאניער אויך וויסן ווי נוס ס׳איז צו זיין א איד . . .

און די טעג האבן אראבער פון עניפסן געקראָגן וואס עס קומט זיי פאר זייער פארדעכטיקטער קרובה״שאפט מיט די אי־דען, — א גרופע עניפטישע סטודענטן זיינען צע׳מ׳מית׳ט געווארן אין וויין פון זיי אנגענומען פאר אידן.

* * *

און וואוהין זאלן זיי נעבאך אנטלויפן פון זייער אידישער עגלאכקייט, אט די כשרע׳ע נויאאים?

ווענן די אראבער איז דאך אפגעדרעט: זייער גורל איז באשטימט געווארן נאך מיט טויזנטער יאר צוריק, ווען יעטמאל איז געבארן געווארן צו הגר׳ן און אב־רחמ׳ען.

און די שפאניער האבן פאר איבער פינף הונדערט יאר צייט איינגעזאמלט אין זיך אידיש בלוט. פון די אמאליקע שפא־נישע אידן זיינען טאקע פארבליבן בלויז געצייכלטע מאראנען, אבער אין דער אמת׳ן איז יעדער שפאניער לויט זיין בלוט איצט אין א גרויסער מאס א איד.

די פאליאקן, באזונדערס די העכערע שיכטן, האבן אויך א היבש ביסל אידיש בלוט אין זייערע אדערן. די גרויסע צאל יע׳שמ׳ט׳ט פראנסיסקן האבן די פאליא־קען אגב נאך אפילו ניט צייט געהאט איגנאנצן פארדייען.

און וואו איז דאס בכלל סיידן א פאלק וואס האט ניט א היבש ביסל אידיש בלוט אין זיינע אדערן? אפשר דער־פאר טאקע האבן א סך גויאים אזוי פיינט די אידן. — זיי דערפילן דאס אידישע בלוט אין פארלירן דערמיט זייער גויאי־שע זיכערקייט און עפטסקייט.

ניט אומזיסט האט דאך ניט לאנג צור־ריק אין עסטרייכער אנטיסעמיט געגומען זיך דאס לעבן, ווען ער האט זיך דער־וואוסט, אז אין זיינע אדערן פליסט אי־דיש בלוט!

* * *

און ווער ווייס, אפשר איז אלעקסאנדער קוזא דערפאר אזא פינסטערער אנטיסע־מיט, דערפאר וואס ער זעט אויס אזוי עגלאך צו א אידישל פראצענטניק מיט זיין שווארצער באַרד און ישרגע, גולל־ישע אויגן?

אפשר פילט ער דאס בריפאָ׳נע אידישע בלוט אין זיינע אדערן און וויל עס אויס־ברענען מיט זיין האס?

עס איז דאך שוין קיין נייעס ניט, אז אידן ליידן באזונדערס פון די וואס האבן א וועלכע ס׳איז שייכות צו זיי.

און קומט זיך דאך די רומענישע אידן ליידן ניט נאר פון קוזאן, נאר אויך פון מאראס לופעסקו, דעם קענינס געליבטע.

זי פארוויבערט מאקע, אז זי האט קיין שום שייכות ניט צו אידן, אבער אנטי־סעמ׳ען האבן דעם אידישל בלוט, און זיי בלאפט מען ניט.

און דערפאר וואס זייער מ׳ניג האט